

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr.,
na stronie 3-lamowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 80 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemiście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 13 LIPCA 1937.

N — Nr. 80

Zatarg wawelski nie został zlikwidowany, a raczej zastrzyżony.

Delegacja kapituły krakowskiej wróciła z Gdyni z niczym. — Spór oprze się o Watykan.

Zatarg wawelski wbrew wszelkim oczekiwaniom nie został zlikwidowany. Co więcej, doznał on — nowego znacznego zastrzyżenia.

Delegaci kapituły krakowskiej przyjęci zostali wprawdzie przez p. Prezydenta, któremu wręczyli list ks. metropolity Sapiehy, jednakże okazało się, że treść listu nie zadowoliła p. Prezydenta Mościckiego. Wobec tego wysłannicy kapituły w osobach ks.ks. biskupa Rosponda i prałata Bystrzanowskiego odjechali z Gdyni do Krakowa z niczym.

Falszywe okazały się więc widocznie wiadomości, podane przez krakowskie i część warszawskich dzienników, jakoby treść listu ks. Metropolity uzgodniona była uprzednio z rządem.

Ogłoszony został za pośrednictwem P A T-a poniższy komunikat oficjalny:

„Bezpośrednio po otrzymaniu przez rząd polski wiadomości o zamiarze arcybiskupa krakowskiego co do przeniesienia trumny marszałka Piłsudskiego i o fakcie, iż ks. Arcybiskup odpowiedział odmownie na list Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w tej sprawie, charge d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Watykanie zrobił dnia 24 czerwca demarche, zwracając uwagę Stolicy Apostolskiej na niedopuszczalne zarządzenie ks. Metropolity krakowskiego i wyrażając przekonanie, iż Stolica Apostolska znajdzie środki, aby dać satysfakcję Głowie Państwa Polskiego i uczuciom Narodu Polskiego. Nuncjusz apostolski, wykazując w dotychczasowym przebiegu sprawy duże zrozumienie dla jej istoty i powagi i będąc w porozumieniu z ministrem spr. zagr. J. Beckiem, starał się wynaleźć godny sposób załatwienia sprawy.

Niestety, wbrew uzasadnionym nadziejom list ks. Metropolity krakowskiego, doręczony w dn. 8 bm. przez delegację kapituły krakowskiej Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, odbiegał tak dalece od omawianego między ks. nuncjuszem msgr. Cortesi i Ministrem spr. zagr. załatwienia, że z polecenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej szef kancelarii cywilnej zmuszony był oświadczyć delegacji:

„Po odmowie ks. Metropolity krakowskiego na życzenie Pana Prezydenta, które wyrażone zostało w piśmie z dnia 22 czerwca rb., Pan Prezydent przekazał sprawę Rządowi. W doręczonym przez Waszą Eksceleńcję piśmie księdza Metropolity z dnia 6 lipca Pan Prezydent nie znalazł żadnych podstaw do zmiany tego postępowania. Prowadzenie sprawy pozostaje więc nadal w rękach Rządu“.

Wobec tego Rząd Rzeczypospolitej podejmuje ponownie prowadzenie sprawy na właściwej drodze.

Chodzi o przeproszenie Pana Prezydenta

Oczywiście z kół oficjalnych poza powyższym komunikatem żadna dalsza enuncjacja nie wyszła, jednakże brzmienie komunikatu jest dostatecznie jasne, aby wysnuć wnioski, jakie wynikają z zerwania bezpośrednich rozmów z ks. metrop. Sapieha.

Chodzi w tej chwili nie o co innego, jak o przeproszenie P. Prezydenta. Najwidoczniej list ks. Metropolity takiego przeproszenia nie zawierał. Wczorajszy „Il. Kurier Krakowski“, który jako jedyne pismo sanacyjne w konflikcie wawelskim zajmuje stanowisko, przychylnie ks. Metropolicie, pisząc o treści listu, nie wspominał nic o przeproszeniu:

„Jak słyhać — pisał „Il. Kurier Codz.“ — w liście ks. metropolity Sapiehy zawarte jest wytlumaczenie jego stanowiska oraz podkreślone są przyczyny, którymi się kierował, zarządzając przeniesienie zwłok marsz. Piłsudskiego z krypty św. Leonarda do wykończonej krypty pod Wieżą Srebrnych Dzwonów“.

Równocześnie ten sam dziennik dowodził, że krypta pod Wieżą Srebrnych Dzwonów zyskała pełne uznanie Prezydenta R. P. i marsz. Rydzasmiętego podczas ich ostatniego pobytu w Krakowie. Z zestawienia tych faktów wynika niezbicie, że w tej chwili chodzi już mniej o samo miejsce spoczynku trumny marsz. Piłsudskiego, ile raczej o „danie satysfakcji Głowie Państwa“.

Co dalej?

Warszawa. W związku z faktem, że treść ostatniego listu ks. arcybiskupa Sapiehy nie daje podstaw do zmiany stanowiska rządu RP. w sprawie incydentu krakowskiego, charge d'affaires RP. przy Stolicy Apostolskiej otrzymał polecenie dokonania nowej demarche w Sekretariacie stanu. P. minister spraw zagr. przyjął również w tej sprawie dnia 9 bm. Nuncjusza apostolskiego we Warszawie, msgr. Cortesi.

Głos ma stolica Piotrowa.

Krakowski Kur. Codz. tak pisze: „Wobec nowego nieoczekiwanego zastrzyżenia konfliktu ocy wszystkich zwracają się ku Watykanowi. Sądzimy, że nie będzie niemożliwe wkroczenie najwyższych autorytetów Kościoła dla znalezienia środków ratunku. P. Prezydent RP. oddał sprawę rządowi. Wypadki będą szybkie. Nie należy tracić czasu. Głos ma teraz Stolica Piotrowa.“

Niesłyszany artykuł „Kurlera Porannego“.

Niespodziewane zastrzyżenie sytuacji w zatargu wawelskim i to w chwili, gdy całe społeczeństwo oczekiwało jego zlikwidowania, na ogół przyjęto z powagą i rezerwą. Tymbardziej tedy rażąca jest występowanie lewicowego „Kurlera Porannego“, który w taki sposób daje upust swym uczuciom:

„Komunikat urzędowy, pisze „Kurier Poranny“, ustala fakt nowego, niesłyszanego zuchwałstwa Metropolity krakowskiego, który zaślepiony pychą i zarozumiałością, brnie dalej na drodze warcholstwa i buntu“.

Stan zdrowia ks. Metropolity Sapiehy.

Stan zdrowia ks. Metropolity Sapiehy uległ ostatnio pewnemu pogorszeniu.

Przy łóżu ks. Sapiehy czuwają obecnie stale trzech lekarzy krakowscy dr. Wysocki, dr. Łapiński i dr. Kościecki.

Specjalna komisja badała kryptę pod wieżą Srebrnych Dzwonów.

W piątek rano zebrała się w Krakowie komisja, której zadaniem jest decydowanie o dalszych losach krypty pod „Wieżą Srebrnych Dzwonów“. W skład komisji tej wchodzi: generał Wieniawa Długoszewski, poseł Brzek-Osiński, mjr. Kaliciński, prof. Tomorowicz, woj. Gnoński, konserwator wojewódzki inż. Tretter i nac. Wąsowski.

Około godz. 11.30 komisja odbyła wizję na miejscu w nowej krypcie pod „Wieżą Srebrnych Dzwonów“. Wizja ta trwała około 15 minut.

Jak słyhać, komisja zastanawiała się nad tym, czy nad trumną marszałka Piłsudskiego zostanie wzniesiony sarkofag. Sprawa ta będzie rozstrzygnięta dopiero po wydaniu opinii lekarzy, którzy czuwają nad procesem mumifikacji zwłok.

Trumna marszałka Piłsudskiego stoi na środku romańskiej krypty na wzniesieniu, obitym purpurą i okolonym u dołu srebrnym wężykiem generalskim. Przed trumną stoi urna z ziemią z grobu matki marsz. Piłsudskiego i z grobów poległych żołnierzy, pochowanych na cmentarzu na Rossie.

W czasie pobytu na Wawelu komisja udała się również do krypty św. Leonarda, w której spoczywała dawniej trumna marszałka J. Piłsudskiego.

Z Wawelu udali się członkowie komisji do krakowskiego urzędu wojewódzkiego, gdzie przez czas dłuższy toczyły się obrady. Wyniki tych obrad nie są narazie znane.

„Święto Morza“ w Gdyni.

Z udziałem P. Prezydenta Rzplitej odbyło się w niedzielę w Gdyni „Święto Morza“. Mszę Polową odprawił Ks. Biskup Morski dr. Okoniewski, po czym przeszedł na „Grom“, skąd udzielił flocie błogosławieństwa. Z pokładu „Gromu“ przemówił wicepremier Kwiatkowski. Program uroczystości był bardzo bogaty. Udział bardzo liczny. Blizsze szczegóły podamy w następnym numerze.

Weterani Powstania z r. 1863 pojechali na „Święto Morza“ w Gdyni.

Na zaproszenie komisarza m. Gdyni, mgr. Sołkoła, wyjechało w sobotę rano z Warszawy dziesięciu weteranów z 1863 r.

Weterani wzięli udział w niedzielnych uroczystościach „Święta Morza“, w poniedziałek zaś będą świadkami nadania jednej z nowych ulic w Gdyni nazwy: ulicy Powstania Styczniowego, w myśl uchwały gdyńskiej rady miejskiej.

W skład delegacji wchodzi 10 weteranów z Warszawy, 2 z pow. łomżyńskiego oraz po jednym z Łodzi, Lublina i Zdołunowa.

W okóło aresztowania b. starosty Czarnockiego.

Najzacietszy na Kaszubach wróg Stronnictwa Narodowego okazał się pospolitym złodziejem.

Pod takimi tytułami „Słowo Pomorskie“ pisze: — Skandal ze starostą Czarnockim wyszedł na jaw przed kilku miesiącami. Czarnocki został ze stanowiska starosty w Kartuzach usunięty z powodu niesumiennej gospodarki w powiecie i nadużyć. Sprawą zajął się prokurator i od kilku tygodni przesłuchiwanie byli liczni świadkowie. Pan Czarnocki uchodził na Pomorze za przyjaciela byłego wojewody p. Kirtklisa, który częściej bywał w Kartuzach i brał też udział w różnych imprezach, które p. starosta w Kartuzach urządzał.

Pan Czarnocki był znany ze swej wielkiej nieprzychylności dla narodowców. Znane były praktyki w starostwie w Kartuzach, kiedy chodziło o kontyngenty i przepustki na wywóz żyweca do Gdańska. Rolnicy niesanacyjni musieli w starostwie przechodzić niejako kwarantannę, zanim uzyskali potrzebne poświadczenie: O różnych interesach p. starosty mówiono głośno, finansowe swoje sprawy załatwiał p. C. w swoisty sposób. Niestety, sanacja do ostatniej chwili patrzyła na gospodarkę w powiecie p. starosty C. obojętnie, a nawet zamierzała na pożegnanie skreślić wszystkie jego konta debetowe Pow. KKO.

Coś przed rokiem zaszedł taki incydent: P. starosta mocno rozsierdził się na Stronnictwo Narodowe i gwałtownie je skrytykował, że nie ma żadnego programu politycznego. Na to znany na Kaszubach narodowiec odpowiedział mu, że program Stronnictwa Narodowego jest bardzo krótki i mieści się w słowie „nie kradnij!“ Ta odpowiedź ostudziła trochę zapał przeciwnika „endeków“ na Kaszubach.

Pan Czarnocki przeszedł do Kartuz bez fachowego wykształcenia i z poważnymi długami z Nieświeża i dlatego zaliczał do swych przyjaciół ks. Radziwiła.

W Nieświeżu p. Czarnocki wyparł się wiary katolickiej i przeszedł na kalwinizm, by pojąć inną żonę. Można sobie wyobrazić gorycz ludności kaszubskiej, tak głęboko religijnej, kiedy się o tym wszystkim dowiedziała.

Krakowski OZN. bez senatorów.

Konflikt wawelski wywołał poważne przesilenie w sektorze miejskim OZN. w Krakowie. Jak donosi „Czas“, pozostanie w przydziu Ozonowicem. senatu dr. Kwaśniewskiego i prezesa senatora Lipińskiego jest mało prawdopodobne. Nie jest jeszcze również określona pozycja sen. dr. Bobrowskiego.

